

МЕРЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА УКЉУЧЕНОСТИ РОДИТЕЉА У РАД ШКОЛА И ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Конференција „Укљученост родитеља у рад школа и предшколских установа“
Београд, 12. мај 2017.

Јасмина Ђелић, Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Поглед уназад и постојећи контекст

- Од 2003. – ЗОСОВ, „отварање врата“ за различите улоге родитеља у животу и раду установа (циљеви и исходи образовања, реафирмација васпитног рада установа, учешће у управљању, саветодавно тело, волонтирање, учешће у настави и ваннаставном раду)
- Нивои утицаја и већа видљивост родитеља – управљачко тело, Савет родитеља, одељењски савет, тимски рад у установи, индивидуално деловање
- Доминантна пракса – донаторство, хуманитарни рад, учешће у школским манифестацијама, индивидуална иницијатива
- Проблеми са сналажењем у новим улогама („на туђој територији“, сарадња или контрола, лако одустајање од иницијативе и акције, недовољан подстицај из установе, недовољно подршке у родитељској популацији ...)
- Примери добре праксе најчешће су резултат подршке организација цивилног друштва кроз пројекте и програме
- 2016-2017. – припрема нових прописа који подржавају суштинску партиципацију родитеља у установама, али и јасније уређивање одговорност родитеља за укупни напредак деце

Како сада пратимо и евалуирамо укљученост родитеља у рад школа и ПУ?

Ниво система

- Национални оквир квалитета са стандардима и показатељима
- Спољашње вредновање рада установа
- Научно-истраживачки пројекти

Ниво установе

- Самовредновање
- Мала истраживања у установи
- Учешће у научним истраживањима (национални и међународни ниво)
- Развој система хоризонталне размене и учења

Место родитеља у националном оквиру квалитета

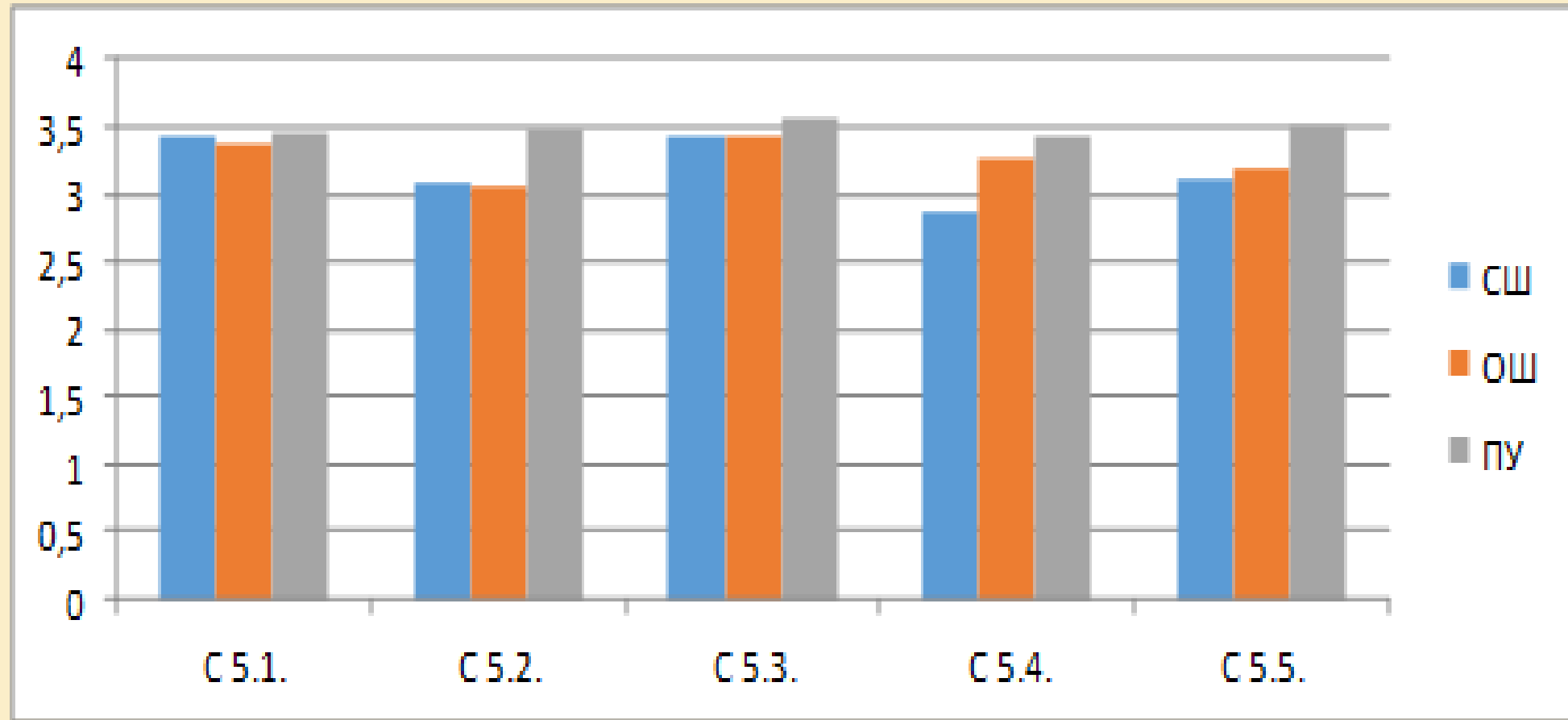
- Седам области квалитета, 30 стандарда и 158 показатеља квалитета.
- Родитељи су експлицитно видљиви у три области (*Поддршка ученицима, Етос и Организација рада и руковођење*) и то на нивоу показатеља:
- У пружању подршке ученицима школа остварује комуникацију са породицом.
- У школи се, ради обезбеђивања права на приватност, користи посебан простор за индивидуалне разговоре наставника са ученицима и родитељима.
- У процесу доношења одлука, директор уважава предлоге савета родитеља који унапређују рад школе.

Укљученост родитеља процењује се у свих седам области, али посредно.

Родитељи ученика као циљна група у методологији спољашњег вредновања (од 2011.)

- Представници родитеља ученика су једна од шест кључних циљних група са којом се води групни интервју о квалитету рада установе.
- Родитељи ученика су углавном суздржани у разговорима и дају социјално пожељне одговоре.
- Родитељи ученика који имају одређене проблеме у напредовању и понашању углавном нису спремни да јавно говоре о сарадњи са школом.
- Интервјуи се допуњују додатним истраживачким инструментима који се примењују анонимно и индивидуално.
- Резултати анонимних анкета помажу добијању објективније процене укључености родитеља.

Квалитет рада установа у области Етос – 1.300 установа

Родитељи у предлогу ревизије оквира квалитета

◦ Предлог за додатни стандард у области Етос:

Родитељи су укључени у наставне и ваннаставне активности у школи, у процес учења код куће, као и у доношење одлука које се тичу образовања и социјалне укључености детета и/или питања од заједничког интереса.

Оствареност стандарда се процењује помоћу показатеља и додатних доказа квалитета.

УСКОРО: Ревизија стандарда и показатеља квалитета рада установа и нови додатни докази квалитета.

Предлози показатеља и додатних доказа квалитета

- Школа је јасно дефинисала активности, процедуре и одлуке у којима могу или морају да учествују родитељи; наставници знају начине да се обезбеди партиципација родитеља.
- Родитељи су укључени у доношење одлука на нивоу школе, лично или преко представника.
- Планирање укључује и родитеље и ученике из осетљивих група.
- Родитељи учествују у раду Тима за пружање додатне подршке ученику.
- Родитељи ученика су упознати са протоколом и функционисањем мреже за заштиту ученика од насиља.
- Родитељи добијају савете и „задатке“ како да помогну и подрже ученике у учењу код куће.
- Родитељи ученика из осетљивих група укључени су у рад органа, тела и тимова у школи.
- Школа је адекватно припремила ученике и родитеље за прелазак у нову средину и/или на наредни ниво школовања.
- Родитељи ученика којима је потребна додатна подршка укључени су у активности које имају циљ да се олакша прелазак на нову средину или наредни ниво образовања

Место родитеља у самовредновању рада установа

- Методологија самовредновања предвиђа обавезно учешће родитеља у процени квалитета рада установа.
- Али, најчешће.....
 - Мали, нерепрезентативни узорци испитаника
 - Необјективност истраживања
 - Необавештеност родитеља о предмету истраживања
 - Без повратних информација и заједничке анализе резултата самовредновања.
- УСКОРО: Подршка МПНТР у виду анонимних упитника за родитеље за три типа установа (сајт установе, могућност брзе статистичке обраде)

Додатне тачке ослоња у развоју система квалитетнијег праћења учешћа родитеља и правци промена

- Општински савети родитеља у новом ЗОСОВ-у
- Стандарди компетенција директора и програми обука за лиценцирање директора
- Стандарди компетенција наставника, стручног сарадника и васпитача
- Развој професионалних капацитета просветних саветника и инспектора за квалитетније праћење сарадње школе и породице
- Нова подзаконска регулатива у области инклузивног образовања, заштите ученика од насиља и дискриминације
- Програми обука и пројекти (смањивање осипања, транзиција, инклузивност).
- Доступни приручници за самовредновање инклузивности, остваривања права детета
- Резултати научних истраживања и компаративне студије.